

*'Coronascenario's
doordacht'* – WRR
september 2022

MT DGV - 12 september 2022

Dilemma's

WRR raadt aan om te reflecteren over de volgende dilemma's: (p116 tot 120)

- > **Dilemma 1: levens in nood versus levens(kwaliteit) op de langere termijn**
 - Rule of rescue: in de praktijk, kiezen we vanuit empathie vaak voor acuut leed, maar ethici zijn verdeeld over of dit goed is
 - *Zorgspecifiek*: acute versus langdurige zorginstellingen.
- > **Dilemma 2: timing ingrijpen en afschalen**
 - Vanuit mensenrechtelijk perspectief is tijdig afschalen belangrijk, terwijl duurzaamheid van de maatregelen belangrijk is om jojobeleid en afbreuk van draagvlak in de samenleving tegen te gaan
- > **Dilemma 3: prioriteren tussen en binnen sectoren**
 - Cruciale beroepen en processen gecategoriseerd, maar dit leidt tot (het voelen van) gebrek aan waardering voor alles wat daarbuiten valt
 - Wanneer mag je een lockdown afkondigen?
 - Wanneer herzie je de definitie van cruciale / vitale zaken en hoe weeg je dat af tegen lange termijn belangen?
- > **Dilemma 4: persoonlijke vrijheid versus het beschermen van anderen**
 - Persoonlijke beschikking over het lichaam versus schade door noodzaak tot verlenging van maatregelen of besmetting
 - Wanneer mag je overgaan tot een vaccinatieplicht?

Dilemma's – scenario verkoudheid

Juist het gevoel dat 'covid een verkoudheidje is' leidt tot verminderd draagvlak voor interventies die noodzakelijk zijn om het lange termijn herstel te waarborgen (zowel mentaal als fysiek)

- › Kwetsbare personen hebben een andere aanpak nodig, maar dit staat haaks op een uniforme aanpak
- › Post-covid: nieuwe besmettingen leiden nog steeds tot postcovid gevallen, waar de vaagheid van de diagnose leidt tot allerlei terreinen waar nieuwe beleidsontwikkelingen nodig zijn rondom revalidatie (zowel vanuit werk als medisch perspectief)
- › Arbeidsmarkt leidt tot competitie voor personeel tussen zorg en andere sectoren

Dilemma's – scenario griep+

Periodieke oplevingen leiden tot personeelstekorten en druk op de zorg

- › Kan leiden tot noodzaak prioritering van behandelingen, welke dus ten koste gaat van andere behandelingen.
- › Zorgprofessionals moeten meer inspraak krijgen én zorg moet centraler georganiseerd worden.

Dilemma's – Scenario Externe Dreiging

Het virus is buiten Nederland en Europa wel onder controle, maar daarbuiten niet

- > Internationale kennisuitwisseling centraal om te monitoren welke varianten waar opkomen
 - Geen specifieke dilemma's uit WRR rapport

Dilemma's – Continue Strijd

Virusvarianten ontsnappen steeds aan de bestaande immuniteit

- > Potentieel zorginfarct betekent dat keuzes moeten worden gemaakt over welke zorg uitvalt en hoe om te gaan met de overbelasting van het zorgpersoneel (zowel fysiek als mentaal)
- > Maatschappelijke spanningen voor en tegen maatregelen leiden tot onrust waarbij iedere keuze rondom de inzet van maatregelen een dilemma is.

Dilemma's – Worst Case

Het virus wordt steeds dodelijker. Er is geen capaciteit meer om patiënten te verspreiden. Mensen overlijden thuis, soms in isolatie.

- › Keuzes over wie acute zorg krijgt en wie niet
- › Voorrang voor bepaalde personen uit religieus oogpunt om bij lijkschouwing te zijn
- › Keuzes over cruciale diensten: alles op de bon (p. 82)
- › Leven in bubbels

Verdere proces

- > Dit najaar uitgebreide kabinetsreactie.
- > In de Kamerbrief 16 september is deze uitgebreide kabinetsreactie aangekondigd.
- > Apart BWO over dit rapport wordt nog gepland.

- > Nb. scenario's uit WRR/KNAW rapport van september 2021 liggen ten grondslag aan LT strategie mbt COVID-19.